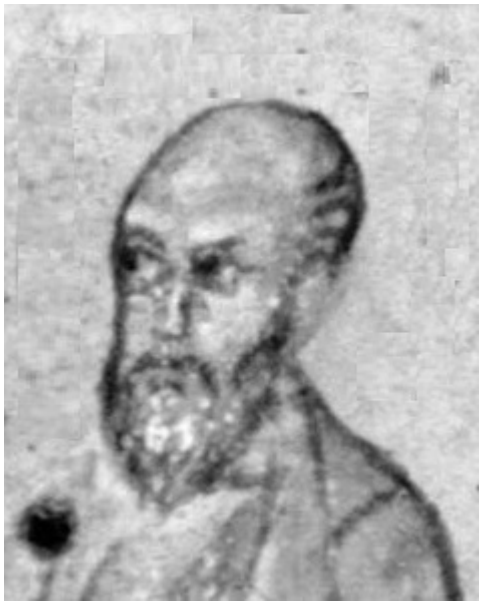
25.08.2012 г. / 09:06:56

Вяра

07.09 по еретическия, † 25 август по православния календар - Свети апостол Тит. Възвръщане честните мощи на св. апостол Вартоломей. Св. изповедници, пострадали в Едеса от арианите. Св. патриарх Мина Константинополски

В памет на свети апостол Тит (I в.)

Свети апостол Тит. Фрагмент от стара миниатюра. Света Гора-Атон

Свети апостол Тит бил родом от остров Крит. Родителите му, макар и благородни по произход - те водели потеклото си от критския цар Мирой, - не били правоверни, а се придържали към идолопоклонството. Отначало Тит също служел на това нечестие и в младите си години с голяма ревност овладявал елинските науки, като изучавал усърдно съчиненията на Омир и други древни философи и поети. Въпреки това той водел незлобив и целомъдрен живот.

Въпреки че не познавал истинския Бог, пазел в непорочност девствената чистота на тялото си, както впоследствие свидетелства свети Игнатий Богоносец (1) в посланието си към филаделфийците, наричайки Тит девственик. Бога, Когото не познавал с вярата си, той почитал с добрите си дела и бил угоден на Господа.

Когато навършил двадесет години, Тит чул глас от небето, който му казал:

- Тите! Трябва да напуснеш това място и да спасиш душата си, защото елинското учение не води към спасение.

Като чул този глас, Тит пожелал да го чуе още веднъж, понеже знаел, че понякога има гласове и внушения от идолите. Той вече не искал да вярва в тях, защото започнал да опознава бесовското прелъстяване, на което се поддават всички, които им се покланят. А в родината си останал да живее още една година.

Той получил насън повеление от Бога да прочете еврейските книги и след това видение започнал да ги търси. Когато намерил книгата на свети пророк Исаия (2), Тит я разтворил и попаднал на четиридесет и първа глава, която започва така: *“Млъкнете пред Мене, острови”* (Ис. 41:1.). Докато четял, му се сторило, че Сам Бог изрича тези думи към неговото сърце: *“ти си Мой раб, Аз те избрах и не ще те отхвърля, не бой се, защото Аз съм с тебе, не се смущавай* (от езическото многобожие), *защото Аз съм Бог твой”* (Ис. 41:9-10). И още: “Аз съм Господ, Бог твой; държа те за твоята дясна ръка” (Ис. 41:13). В края на главата прочел и за идолското прелъстяване: *“И тъй, Аз гледах, и нямаше никого, и между тях не се намери съветник, за да мога да ги попитам, и те да отговорят. Ето, те всички са нищо, нищожни са и делата им: вятър и празнота са техните истукани”* (Ис. 41:28-19).

Тези и други слова на пророческата книга като ключ отворили ума му към познанието на Единия истински Бог и наред с това към разбирането на идолската прелест и езическото заблуждение. Оттогава сърцето на Тит пламнало за Бога, Когото почитали евреите.

По това време на остров Крит се заговорило за Христа Бога, Който се явил в плът, живеел сред хората на Иерусалим и извършвал дивни и неописуеми чудеса, защото славата Му стигнала всички краища на земята. Антипатът (т.е. управителят, бел.ред.) на Крит, който се падал вуйчо на Тит, се посъветвал с именити мъже и пратил в Иерусалим своя благоразумен и любознателен племенник, за да послуша и разбере онова, което казвали Христовите уста, и да побеседва с Него. Така той щял най-подробно да извести съотечествениците си за всичко, което сам научи за Христа.

Тит отишъл в Иерусалим. Като видял Владиката Христа, той Му се поклонил и тръгнал след Него и учениците Му, смесил се с народа, който следвал Господа. Тит станал очевидец на много от чудесата, извършени от Христа, видял спасителното страдание на Господа и се уверил във възкресението Му. А след Господнето възнесение, когато Светият Духът слязъл върху апостолите във вид на огнени езици, тъй че те започнали да говорят езиците на различни народи, Тит ги чул да говорят и на критски и много се чудел. В книгата “Деяния на светите апостоли” е описано, че критяни (сред тях бил и Тит) и араби се чудели и говорели помежду си: “как слушаме тях да говорят на наши езици за великите Божии дела” (Деян. 2:10-11)?

По-късно Тит разказал за всичко това в отечеството си. Блаженият Тит взел участие и в апостолското служение. Когато вратата на вярата била отворена и за езичниците (Деян. 14:27) и били кръстени стотникът Корнилий, а после и други елини, тогава и Тит, който по произход бил езичник и

необрязан, приел кръщение от свети апостол Павел. Макар че той повярвал в Христа, апостолите не го приемали в първенствуващата църква, преди да се кръсти, понеже не приемали необрязани. А Тит не искал да изпълни старозаветния обред на обрезанието. Повярвалите в Христа иудеи първоначално изисквали това от всички езичници, като казвали, че без обрезание никой не може да получи спасение, както се повествува и в книгата "Деяния на светите апостоли": "А някои, слезли от Иудея, учеха братята: ако се не обрежете по обреда Моисеев, не можете се спаси" (Деян. 15:1). Те роптаели и против светия първовърховен апостол Петър заради кръщението на стотника Корнилий и започнали да спорят с него, като го укорявали, задето ходил при необрязани човеци и ял с тях. Когато светите апостоли разгледали на събора този въпрос, те постановили езичниците да не бъдат принуждавани да се обрязват. Тогава и блаженият Тит приел кръщението, понеже никой не го принуждавал към обрезание, за което споменава и апостол Павел в посланието до Галатяни: "Но и Тит, който беше с мене, макар и елин, не биде принуден да се обреже" (Гал. 2:3).

След кръщението Тит бил упълномощен от другите върховни апостоли да поеме апостолско служение и бил причислен към другите седемдесет апостоли. Заедно с Павел той бил пратен да проповядва словото Божие при езичниците и постоянно го следвал не само като ученик учителя, но и като син - своя възлюбен баща; и Павел го нарича свой син, както може да се види от посланието му: *"до Тита* - казва свети Павел - *истинско по общата вяра чедо"* (Тит. 1:4). Тит пътешествал понякога заедно с апостол Павел, а понякога бил пращан от него да проповядва самостоятелно. Така например той бил пратен в Далмация, за което апостолът споменава в посланието си до Тимотей: *"Тит (отиде) в Далмация"* (2Тим. 4:10), тоест бил пратен от него да проповядва Евангелието в

далматинските градове. Понякога апостол Павел пращал по него своите апостолски послания, например до Коринтяните, на които пише: *“Аз помолих Тита и пратих с него едного от братята”* (2Кор. 12:18.). Той казва още: *“затова помолихме Тита, както бе наченал по-рано, тъй и да завърши у вас и това добро дело”* (2Кор. 8:6). И още: *“Да благодарим Богу, Който вложи в сърцето на Тита същото усърдие за вас”* (2Кор. 8:16). Несъмнено Павел изпитвал към Тит голяма духовна обич в Христа, тъй като го нарича ту чедо, ту свой брат, а когато Тит се забавил по пътя, Павел много скърбял за него: *“Когато дойдох в Троада да проповядвам Христовото евангелие, и врата ми бяха отворени в име Господне, духът ми нямаше покой, понеже не намерих там моя брат Тита”* (2Кор. 2:12-13). И както великият апостол скърбял без Тит, така и се утешавал с негово присъствие, защото казва: *“Но Бог, Който утешава смирените, утеши ни с дохождането на Тита” (2Кор. 7:6), и: “още повече се зарадвахме с радостта на Тита”* (2Кор. 7:13).

Преминавайки през много страни с благовестието на Христовото име, светите апостоли стигнали в родината на Тит. По това време антипат на Крит бил Рустил, мъжът на Титовата сестра. Той чул апостолската проповед за Христа Бога и отначало се отнесъл с насмешка към нея. Но когато апостол Павел възкресил умрелия му син, Рустил повярвал в Христа и приел светото кръщение с целия си дом, а заедно с тях и много други неверни, жители на този остров. А свети Павел поставил блажения Тит за епископ на остров Крит и другите съседни острови и като му поверил новопросветените християни, се отправил в други страни, за да проповядва Христовото име на езичниците. Когато дошъл в Никопол, свети Павел написал послание до Тит, в което го поучавал в благото управление на паството: *“Затова те оставих в Крит, за да довършиш несвършеното и да поставиш по всички градове презвитери,*

както бях ти поръчал” (Тит. 1:5). Обяснявайки тези апостолски слова, свети Иоан Златоуст пише: “Тит бил най-изкусният сред всички около Павел, защото, ако не беше изкусен, Павел не би му поверил целия остров, не би му наредил да довърши несвършеното, не би подчинил на неговия съд епископите, ако не се надяваше на този мъж.”

Когато Павел се задържал в Никопол, отново повикал при себе си Тит, както казва в посланието си към него: *“Кога изпратя при тебе Артема или Тихика, побързай да дойдеш при мене в Никопол, защото реших там да презимувам”* (Тит. 3:12). Тит отишъл при него в Никопол, а не след дълго Павел отново го пратил в Крит. След това свети Павел бил хванат в Иерусалим, окован и пратен в Рим. Щом научил за това, Тит се отправил в Рим, за да види страдалческия подвиг на своя учител. Той останал в града до кончината на свети апостол Павел. След като по заповед на Нерон (царувал от 54 до 68 г., бел.ред.) била отсечена честната глава на апостола, Тит погребал тялото му и отново се завърнал при паството си в Крит. Неговият епископски престол се намирал в един от най-хубавите критски градове, наречен Гортина. Там той непрестанно се трудел, обръщайки елините от тяхното заблуждение към Христа, непрестанно ги поучавал и утвърждавал вярата им с чудеса.

Трябва да кажем, че на острова имало идол на почитаната от езичниците богиня Диана (3), на който се покланяли и принасяли жертви много елини. Веднъж свети Тит отишъл на мястото, където се събирали нечестивите, и започнал да им проповядва Божието слово, увещавайки ги да се обърнат към истинския Бог. Но понеже хората не го слушали, той се помолил на Бога и идолът паднал и се разсипал в прах. Тогава всички присъстващи се ужасили и петстотин души в този ден повярвали в Христа. А когато по заповед на римския император на остров Крит се строял голям идолски храм в

чест на мерзкия бог Зевс (4) и постройката била почти готова, минавайки оттам, Христовият апостол Тит се помолил на истинския Бог и храмът внезапно се сринал до основи. Като видели това чудо, много елини се обърнали към Христа и построили прекрасна църква в името на Господа Иисуса, истинския Бог.

Просвещавайки остров Крит и съседните страни със светлината на светата вяра, апостол Тит достигнал дълбоки старини. Той се преставил в Господа на деветдесет и четири години. При кончината му ангели слезли от небето, за да вземат душата му, и лицето му просияло като слънце. Защото нашият Господ Иисус Христос почел със сиянието на светлината смъртта на този, чийто живот бил светлина за света (5).

(1) Паметта на свети Игнатий Богоносец се почита от светата Църква на 11.02 и 02.01 (29 януари и 20 декември по православния календар).

(2) Исаия - един от най-великите старозаветни пророци. Той бил от царски род, живял и пророкувал в Иерусалим, във времената на иудейските царе Охозия, Иоатам, Ахаз и Езекия. Пророчествата на Исаия, които се отнасят към Иисус Христос, са толкова ясни и определени, че го наричат "старозаветен евангелист". Паметта му се чества от светата Църква на 22.05 (9 май по православния календар).

(3) Древните нечестивци почитали Диана като богиня на лова и изобщо покровителка на природата.

(4) Нечестивците имали Зевс за върховното древногръцко божество - родоначалник на всички богове и хора.

(5) Честните мощи на свети апостол Тит почивали в съборната църква в Гортина. След опустошаването на

острова от сарацините през 823 г. от мощите останала само главата, която била пренесена във Венеция, в храма на свети Марко. Но според други данни главата на апостола се пази на остров Крит в храма, носещ неговото име.

Тропарь апостолам

глас 3

Апо́столи святи́и,/ моли́те Ми́лостиваго Бо́га,/ да прегреше́ний оставле́ние// пода́ст душа́м на́шим.

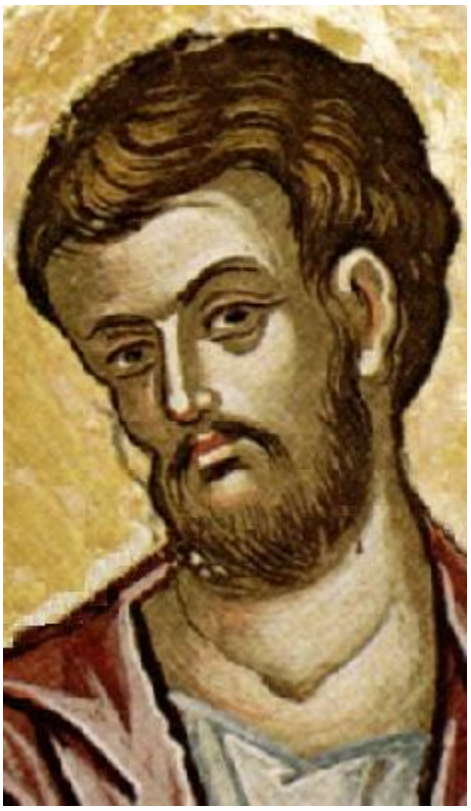
(*Перевод: Апостолы святые, молите милостивого Бога, да подаст душам нашим прощение прегрешений.*)

Кондак апостолу от 70-ти Титу Критскому

глас 2

Павлов явився собеседник, апостоле,/ с ним нам слово предвозвестил еси Божественныя благодати,/ тайноглагольниче Тите приснопамятне. / Сего ради вопием ти:// не престай моляся о всех нас.

Пренасяне на честните мощи на свети апостол Вартоломей (VI в.)

Свети апостол Вартоломей. Фрагмент от стара гръцка стенопис. Света Гора-Атон

След страдалческата кончина на свети апостол Вартоломей (1), която той приел заради Христа от нечестивите в арменския град Албан (днес Баку, бел.ред.), верните взели честното тяло на светия апостол и го положили в оловен ковчег. От мощите на апостола започнали да стават чудеса, защото от тях се подавало изцеление за болните и поради това мнозина неверни се обръщал към Христа. А слугите на дявола, нечестивите и жестоки жреци, като научили за тези чудеса, и дори ги видели с очите си, не само не познали Божията сила, но се ожесточили в сърцата си и възненавидели честните апостолови мощи. Стигнали до крайната степен на вражда и ярост, те взели оловния ковчег и го хвърлили в морето, за да го потопят в морските дълбини (2).

Нечестивите хвърлили в морето и още четири ковчега с мощи на други свети мъченици. Смята се, че това били мощите

на светите Папиан, Лукиан, Григорий и Акакий.

Но вместо да потънат в морската бездна, ковчезите плавали като ладии, носейки в себе си безценни съкровища. Макар и да бил от олово, ковчегът на апостол Вартоломей не потънал - по свръхестествен начин той се оказал необикновено лек и се носел по морето сред другите мъченически ковчези като кораб, управляван от Всесилния Бог; два ковчега имало от дясната му страна и два - от лявата, заради апостолската чест.

Така по чуден начин по море ковчезите стигнали до Босфор Тракийски в Пропонтида, а след това преминали Хелеспонтския пролив и през Егейско и Йонийско море достигнали Сицилия и се насочили на запад към остров Липара. Тук ковчегът на апостола пристанал към брега. Ковчезите на другите свети мъченици, съпроводили апостола до Липара, го оставили и се разделили, като по Божията воля всеки се отправил по своя път. Ковчегът на свети Папиан отплавал към Сицилия, на Лукиан - в Месина, на Григорий - в Калабрия, а на Акакий - в град Аскалус. За всичко това получил откровение от Бога епископът на остров Липара Агатон.

Той отишъл с клира и множество народ на морския бряг и намерил ковчега с мощите на апостола. Преизпълнил се с радост и казал:

- Откъде дойде при теб, Липара, това безценно богатство? Наистина, днес ти се възвеличи и прослави. Ликувай и се радвай, приемайки в ръцете си посетилия те велик застъпник и ходатай пред Бога и възкликни към него: добре дошъл при нас, Господен апостоле!

Всички се учудвали как оловният ковчег с мощите на светия апостол не само не потънал във водата, а се оказал по-лек от ладия и преминал такъв дълг път по море, очевидно ръководен

не от човешка, а от Божия сила, и прославяли Божието величие.

След това взели ковчега с мощите на апостола и тържествено и с псалмопения го понесли в църквата. А от светите мощи изтекло миро, от което се подавало изцеление за неизлечими болести.

Честните мощи на Христовия апостол се пазели на острова дълго време, чак до царуването на иконоборeца Теофил (3). Тогава заради хорските грехове, по Божието допущение агаряните завладели остров Липара. Управителят на град Беневент, княз Сикард, отдавна бил чувал за чудесата на Христовия апостол и се разгорял с топла вяра към светеца. Затова повикал моряци от град Амалфия и като обещал да ги награди богато, ги убедил да пренесат от остров Липара мощите на свети апостол Вартоломей като скъпоценно съкровище. Моряците се качили на кораба, взели от острова толкова желаното духовно съкровище и се завърнали. И едва щом княз Сикард чул, че пристигат мощите на светеца, заедно с епископа и множество хора излязъл с кораби в морето да ги посрещне. После с почести отнесли мощите в град Беневент, положили ги във Великата църква и тържествено отпразнували това събитие. Оттогава било установено да се празнува пренасянето на мощите на свети апостол Вартоломей на двадесет и петия ден от месец август. А от честните мощи било подавано изцеление за различни болести по молитвите на апостол Вартоломей и по благодатта на Господа наш Иисуса Христа (4).

(1) Паметта на свети апостол Вартоломей се празнува от светата Църква на 24.06 по еретическия - 11 юни по православния календар.

(2) Това станало в края на VI век.

(3) Император Теофил царувал от 829 до 842 година.

(4) Честните мощи на свети апостол Вартоломей били пренесени от Липара в Беневент около 839 г.

Тропарь апостолам

глас 3

Апо́столи святи́и,/ моли́те Ми́лостиваго Бо́га,/ да прегреше́ний оставле́ние// пода́ст душа́м на́шим.

(Перевод: Апостолы святые, молите милостивого Бога, да подаст душам нашим прощение прегрешений.)

Тропарь апостолам Варфоломею и Варнаве

глас 3

Язы́к огнедохнове́н в си́ле Ду́ха прие́мше,/ во пло́ти прише́дшее Сло́во пропове́дасте всю́ду,/ Его́же ра́ди ов во главу́ усече́н,/ ов же ка́мением побие́н,/ и есте́ апо́стольскому ли́ку украше́ние,/ Варфоломе́е и Варна́во,/ те́мже па́мять ва́шу почита́ем и про́сим:// моли́те Христа́ Бо́га пода́ти нам грехо́в оставле́ние.

(Перевод: Приняв Святого Духа в виде огненного языка (Деян.2:1-4), вы повсюду проповедовали во плоти пришедшее Слово, ради Него же один претерпел отсечение головы, другой же был побит камнями. Вы - украшение собрания апостолов, Варфоломей и Варнава, потому почитаем вашу память и просим: «Молите Христа Бога подать нам оставление грехов».)

Кондак апостолу Варфоломею

глас 4

Яви́лся еси́ вели́кое со́лнце вселе́нней/ уче́ний сия́ньми и

чуде́с стра́шных, световодя́ почита́ющия тя,// Варфоломе́е, Госпо́день апо́столе.

(Перевод: Явился ты великим солнцем вселенной, сиянием учений и чудес дивных, возводя к свету почитающих тебя, Варфоломей, апостол Господа.)

Молитва апостолу Варфоломею

О, пресла́вный апо́столе Христо́в Варфоломе́е, ду́шу за Христа́ преда́вший и кро́вию твое́ю па́жить Его́ удобривший! Услы́ши ча́д твои́х моли́твы и воздыха́ния, се́рдцем сокруше́нным ны́не приноси́мыя. Се́ бо беззако́ньми омрачи́хомся, и того́ ра́ди беда́ми, я́коже ту́чами, обложи́хомся, еле́я же до́браго жития́ обнища́хом зело́, и не возмо́жем проти́витися волко́м хи́щным, и́же расхища́ти насле́дие Бо́жие де́рзостно тща́тся. О, си́льный! Понеси́ не́мощи на́ша, не отлуча́йся ду́хом от на́с, да не разлучи́мся в коне́ц от любве́ Бо́жия, но кре́пким заступле́нием твои́м на́с защити́, да поми́лует Госпо́дь все́х на́с моли́тв твои́х ра́ди, да истреби́т же рукописа́ние безме́рных грехо́в на́ших, и да сподо́бит со все́ми святы́ми блаже́ннаго Ца́рствия и бра́ка А́гнца Своего́, Ему́же че́сть и сла́ва, и благодаре́ние и поклоне́ние во ве́ки веко́в. Ами́нь.

Днес, когато лъжеправославните "църкви" са признали папската ерес за тяхна сестра (Баламандската уния от 17-24.06. 1993г.), "вдигнали" са анатемата наложена от светите отци над еретиците монофизите (споразумението от Шамбези Септември 1990г.) и участват на редовните междурелигиозни срещи в Асизи, подготвяйки света за глобалната вяра в антихриста, е редно да се припомни как древните са се отнасяли с еретиците и как са пазили душите си и Православието

чисто:

В памет на светите Христови изповедници, пострадали в Едеса от арианите (IV в.)

След многото гонения на християните, от нечестивите идолопоклоннически царе и мъчители, в дните на великия цар Константин (1) Христовата Църква получила свобода и процъфтявала в мир и тишина. Обаче по внушение на дявола против нея започнало ново гонение, но не от идолопоклонници, а от зловерни, уклонили се в ерес християни. След смъртта на император Константин богохулната арианска ерес (2) се засилила много, отначало при царуването на Констанций (3), сина на Константин, а после и при Валент (4). И единият, и другият много притеснявали Христовата Църква.

При Валент, когато правоверните архиереи били прогонвани от престолите си, а вместо тях били поставяни еретици, епископ на град Едеса бил **Варсис**. Той бил правоверен и свят мъж, притежавал дара да изцелява всички болести на хората и усърдно се противопоставял на арианската ерес. Злочестивият цар Валент не могъл да изтърпи светия мъж, свалил го от престола и го пратил на заточение на остров Арад. Когато чул, че много народ идва при него и слуша правоверното му учение, Валент го прогонил в египетския град Оксиринт. Но когато и там светецът се прославил с чудесата и учителството си, Валент го отпратил още по-далеч, в град Фенон, разположен близо до границата с варварите. Тук Христовият изповедник починал с блажена кончина, а останалия след него одър на остров Арад давал изцеление на недъзите - щом легнели на този одър, всички страдащи от каквито и да е болести оздравявали и се освобождавали от нечистите духове.

След като прогонил светия мъж от престола на едеската църква, нечестивият цар поставил вместо него един вълк по име и нрав, защото новият суетен епископ се наричал Лупус, което означава “вълк” (лат. lupus - вълк, бел.ред.). И така, на мястото на истинския пастир в Христово стадо застанал хищен вълк в овчата кожа на архиерейството.

Правоверните едески граждани не искали да встъпят в общение с този лъжепастир, еретик, въдворен като *“мерзост на запустението”* (сравни Мат. 24:15.) в светото място - църквата. Те излизали в полето, събирали се на открито място и тук служили на Бога като в храм, защото всички храмове били затворени за тях, а най-славните били завладени по царска заповед от арианите.

Веднъж самият цар пристигнал в Едеса на път от Антиохия. Като научил, че правоверните християни се гнусят от арианското нечестие и не искат да имат общение с новия епископ, бягат от него и се събират извън града за молитва, царят се разгневил на едеския епарх Модест, че позволява на народа да постъпва така. В гнева си царят го ударил по страните, а после му заповядал да събере въоръжени войници, да иде с тях на мястото за молитвено събрание, да посече и предаде на смърт християните и да ги разгони.

Епархът, макар и да получил заповед от царя, пощадил невинните хора и известил тайно правоверните на другия ден да не напускат града и да не се събират за обичайната си молитва и богослужение, защото в гнева си царят наредил да пратят против тях въоръжени воини, за да ги предадат на смърт. Но вместо да се уплашат, правоверните се преизпълнили с още по-голяма ревност, на другия ден станали рано сутринта и излезли вън от града заедно с жените и децата си. Християните се отправили към мястото, където се събирали, с намерението там да положат душите си заради

Христа. А епархът, изпълнявайки царската заповед, тръгнал натам с отряд воини, сякаш отивал на война.

Когато стигнал градските порти, видял една жена да излиза от дома си и да не затваря вратите. Тя била облечена набързо и носела малко дете. Жената плачела и се стараела да изпревари воините по пътя им извън града. Епархът заповядал да я доведат при него. Той се спрял и взел да я разпитва:

- Нещастна жено! Къде отиваш в този ранен час и защо бързаш?

- Бързам да ида в полето, където се събират християните - отговорила тя.

Епархът казал:

- Нима не си чула, че епархът възнамерява с воините си да избие всички, които завари там?

- Да, чух това - отговорила жената - и затова бързам, та заедно с тях да умра за името Христово.

Епархът отново запитал:

- Защо тогава водиш и детето си?

Жената отговорила:

- Искам и то заедно с мене да се сподоби с мъченически венец.

Като чул това, епархът се изумил на ревността на християните и готовността им да умрат за вярата и заповядал на воините си да се върнат обратно. После отишъл при царя и му казал:

- Готов съм да умра, ако ми заповядаш, но не мога да изпълня твоята заповед.

Той разказал на царя за онази жена - за това с какво усърдие бързала тя извън града, за да се сподоби с мъченическа смърт заедно с детето си, а после го известил и за готовността на целия народ да приеме смъртта, защото всички християни заедно с жените и децата си били готови да умрат за изповеданието на вярата си в Христа.

- Не е възможно - добавил епархът - едеският народ да бъде принуден към общение във вярата с епископа, дори и всички граждани да предадем на смърт. Но каква полза има от това? Защото заради мъжествения си страдалчески подвиг те ще се прославят сред християните, а за нас ще останат само срамът и вечният позор.

С тези думи епархът го убедил да не убива хората. Царят заповядал да не се притеснява народът, а да се предават на мъчения само иереите, дяконите и другите духовници, които не желаят да имат общение с арианския епископ.

След това епархът свикал при себе си целия духовен чин на Едеса, който пазел правата вяра, започнал с кротост да ги увещава да се покорят на царската заповед и им предлагал да встъпят в общение с епископ Лупус. При това казал:

- Пълно безумие е това, че вие, шепа хора, не се подчинявате на заповедта и се противите на царя, на когото се подчиняват много страни.

Докато епархът говорел, всички мълчали. После той се обърнал към най-стария презвитер на име **Евлогий**, който бил вече в преклонни години, и го попитал:

- Защо не ми отговаряш?

Евлогий казал:

- Не ти отговарям, защото се обръщаш към всички нас и не

искам да изпреваря с отговора си другите. Но ако попиташ само мене за нещо, тогава ще ти отговоря.

Епархът запитал:

- Защо не се причастяваш с царя?

А блаженият Евлогий отговорил с насмешка на въпроса на еретика:

- Нима царят е приел презвитерски сан, че да се причастявам заедно с него?

А епархът се изпълнил с гняв и укорил светия старец:

- О, безумецо! Защо страниш от царевата вяра и не встъпваш в общение с ония, с които той е в общение?

Тогава всички заедно със светия старец Евлогий изповядали своята православна вяра в Христа, истинския Бог, съестествен и съвечен на Отца, и изразили готовност да положат душите си за това изповедание.

После по заповед на царя епархът задържал осемдесет мъже от духовния чин, оковал ги във вериги и ги пратил на заточение в Тракия.

И когато водели Христовите изповедници в изгнание, от всички градове и села излизали насреща им хора, оказвали им почести и им подавали всичко необходимо. Като научили за това, еретиците побързали да съобщят на царя, че вместо безчестие изгнаниците получават големи почести.

Тогава царят заповядал християните да бъдат разделени по двама и изпратени в различни страни - едни в Тракия, други в Арабия, трети в Египет и в други страни. Блаженият старец **Евлогий** заедно с друг честен презвитер на име **Протоген** били отведени в тиваидския град Антиной,

където имало малко християни, а покланящите се на идоли елини били безброй. Светиите останали дълго тук и изцелявали различни болести, като призовавали името на Иисуса Христа. Те обърнали в християнската вяра множество езичници и ги сподобили със свето кръщение.

Когато нечестивият император Валент загинал и скиптърът на източното царство поел благочестивият Теодосий, арианската ерес била посрамена и затихнала, а преследващите Христовата Църква еретици останали без сила и власт. Останалите живи Христови изповедници получили свободата си и се завърнали от изгнанието по родните си места, а архиереите заели отново престолите си.

Тогава и двамата свети презвитери Евлогий и Протоген се завърнали в Едеса, където правоверните християни си върнали църквите от арианите. Тъй като в изгнанието свети Варсис вече се преставил в Господа, Евлогий бил поставен за епископ на Едеса, а Протоген - на месопотамския град Кария. Двама светци Евлогий и Протоген украсявали Христовата Църква със словото и живота си до деня на своята кончина (5). А ние заради всички тях славим Христа Бога, нашия Спасител, на Когото с Отца и Светия Дух е славата во веки. Амин.

*(1) Император **Константин** управлявал източната половина на Римската империя от 324 до 337 г., западната - от 306 до 337 г. Бел.ред.*

*(2) Родоначалник на **арианската ерес** бил александрийският презвитер Арий. Той отричал единосъщието на Сина Божий с Бог Отец, смятал Иисуса Христа за тварно същество и не признавал Неговите божествени съвършенства - всемогъщество, всезнание и др. Ереста на Арий била решително осъдена на Първия (325 г.) и Втория (381 г.) вселенски събор. Бел.ред.*

*(3) Император **Констанций** царувал от 337 до 361 г. Бел.ред.*

*(4) Император **Валент** царувал от 364 до 378 г. Бел.ред.*

(5) Кончината на светите изповедници Христови Евлогий и Протоген била през втората половина на IV век.

В памет на свети Мина, патриарх Константинополски († 552 г.)

Свети Мина, патриарх Константинополски

Свети Мина бил презвитер при царуването на Юстиниан и се грижел за странници в странноприемницата на свети Сампсон. След като патриарх Антим бил свален от престола заради еретическото си мъдруване, свети Мина като мъж правоверен, със свят живот и достоен за високия сан, бил ръкоположен за патриарх от свети Агапит, папа римски, който по това време пребивавал в Константинопол.

Докато свети Мина заемал патриаршеския престол, в Константинопол станало такова чудо.

Едно еврейско момче влязло заедно с християнските деца в храма по време на причастяването с пречистите тайни на Тялото и Кръвта Христови. То пристъпило към Тайните заедно с другите деца и приело причастието. Когато си отишло вкъщи, баща му го попитал къде е било и защо закъсняло. Детето разказало цялата истина - че било в християнския храм и приело християнското причастие. Като чул това, бащата много се разгневил, хванал детето и го хвърлил в горящата пещ, в която изработвал стъкло (той бил стъклар), но на жена си не казал нищо.

Междувременно майката със сълзи търсела навред сина си и го викала по име. На третия ден тя се приближила към горещата пещ и детето откликнало на нейния зов. Тогава тя с много мъки го извадила оттам и попитала:

- Как си оцелял в огъня и си още жив?

Момчето разказало следното:

- При мен често идваше една пресветла Жена, охлаждаше огъня и ми даваше вода. Тя ми носеше и храна, когато бях гладен.

Скоро вестта за това чудо обиколила града. За него научили и цар Юстиниан и светият патриарх Мина. Момчето било кръстено заедно с майка си, а баща му, който се ожесточил и не пожелал да се кръсти, царят предал на съд като детеубиец и заповядал да бъде наказан със смъртно наказание.

Свети Мина ръководел Христовата Църква шестнадесет години и после се преставил в Господа.

buditeli.info © 2017